

SVEUČILIŠTE JOSIPA JURJA STROSSMAYERA U OSIJEKU
POLJOPRIVREDNI FAKULTET OSIJEK

PRAVILNIK O IZDAVAČKOJ DJELATNOSTI

Osijek, 1998.

Fakultetsko vijeće Poljoprivrednog Fakulteta Sveučilišta Josipa Jurja Strossmayera u Osijeku temeljem članka 135. Statuta na 8. sjednici održanoj 15.06. 1998. godine pod točkom 8 dnevnog reda donijelo je, s uporištem u Pravilniku o izdavačkoj djelatnosti Sveučilišta, svoj Pravilnik o izdavačkoj djelatnosti, u daljnjem tekstu: Pravilnik.

I. OPĆE ODREDBE

Članak 1.

Pravilnikom o izdavačkoj djelatnosti pobliže se određuju opći uvjeti i način obavljanja izdavačke djelatnosti Poljoprivrednog fakulteta Osijek (u daljnjem tekstu: Fakultet). Fakultet obavlja izdavačku djelatnost u okviru svoje redovne i registrirane djelatnosti. Fakultet obavlja izdavačku djelatnost za potrebe svojih studenata, studenata drugih fakulteta i škola te za potrebe stručnih i znanstvenih kadrova.

Članak 2.

Izdavačka djelatnost Fakulteta rezultat je znanstvenog i stručnog rada njegovih djelatnika i kao takva pridonosi afirmaciji i razvitku Fakulteta, te uz bibliotečni fond predstavlja glavni dio njegove nastavne infrastrukture.

Članak 3.

Izdavačka djelatnost Fakulteta obuhvaća izdavanje udžbenika, knjiga, zbornika radova sa znanstvenih i stručnih skupova, periodičnih publikacija i drugih službenih publikacija. Fakultet izdaje navedene publikacije u vlastitoj ili tuđoj nakladi i u suradnji s drugim visokoškolskim znanstvenim i nastavnim ustanovama i poduzećima.

Članak 4.

Izdavačka djelatnost posluje u okviru Fakulteta kao obračunska jedinica sa pravima i obvezama pribavljanja i trošenja sredstava u skladu s važećim propisima.

Izdavačku djelatnost vodi Odbor za izdavačku djelatnost (u daljnjem tekstu: Odbor). Članove Odbora imenuje Fakultetsko vijeće. Predsjednika i zamjenika Povjerenstva biraju članovi između sebe na konstituirajućoj sjednici.

Za praćenje i obračun sredstava zaduženo je računovodstvo Fakulteta, a rad koordinira prodekan za financije i opće poslove.

II. KONKRETIZIRANJE IZDAVAČKE DJELATNOSTI

Članak 5.

Slijedom odrednica iz članka 3:

Udžbenik je rukopis koji obrađuje nastavno gradivo većeg dijela predmeta ili grupe srodnih predmeta, utvrđeno nastavnim planom i programom za određeni obrazovni profil. Sadržajno obuhvaća šire područje znanstvene ili stručne discipline i povezuje je sa srodnim disciplinama. Kroz udžbenik se utvrđuje način i područja primjene izloženog gradiva.

Pod udžbenikom se podrazumijeva: tiskana knjiga, skripta, priručnik, grafička mapa i druga literatura koja zamjenjuje udžbenik ili njegov sastavni dio, uz uvjet da su izrađeni u izravnoj vezi s odgovarajućim nastavnim programom i planom dodiplomskih studija Fakulteta.

Tiskana knjiga je neperiodična tiskana publikacija koja obrađuje jedno znanstveno ili stručno područje, neovisno o tome kako je ono nastavnim planom sadržajno podijeljeno po predmetima, ali mora obuhvatiti između 20 i 90% nastavnog gradiva jednog ili više predmeta.

Skripta je rukopis ograničenog trajanja do izrade tiskane knjige istog ili drugog autora. Predmetno je gradivo obrađeno u obujmu pisanog predavanja, koje omogućuje sagledavanje osnovnog sadržaja gradiva predmeta za koji je namijenjan. Skripta se izdaje samo jednom, a može se ponoviti ukoliko su dopunjena i proširena za više od 25% obujma i sadržaja.

Priručnik je rukopis koji obrađuje primjenu nastavnog gradiva jednog predmeta kao zbirke zadataka, uputstava za terenski i laboratorijski rad, korištenje namjenskih programa na računalima ili rječnik pojmova i izraza.

Grafička mapa je skup crteža, slika, tablica i grafikona bez teksta, koji su neophodni za praćenje predavanja, vježbi i za izradu praktičkih zadataka i programa.

Članak 6.

Osim udžbenika definiranih u prethodnom članku, Fakultet može izdavati i sljedeće publikacije: znanstvene i stručne radove, zbornike radova i časopise, te ostale znanstvene i stručne publikacije, ukoliko se za njih ukaže potreba i posebni interes Fakulteta.

Znanstveni i stručni rad je rukopis koji ima uporište u znanstvenoistraživačkim projektima i drugim pojavnim oblicima istraživanja, a namijenjen je unapređivanju sadržaja kako recentne tako i buduće dodiplomske i poslijediplomske nastave. Stručni rad ima uporište u primjeni znanstvenih spoznaja u recentnoj praksi. Radove iz ove skupine u pravilu izdaje Fakultet, ali se tu iznimno mogu svrstati i radovi objavljeni u staleškom, tematskom, inozemnom ili domaćem časopisu, a svojim sadržajem pridonose rješavanju pitanja iz područja visokog obrazovanja i poljoprivrede, a time i ugledu fakulteta i poljoprivredne struke.

Zbornik radova je izdanje posvećeno obilježavanju nekog događaja od interesa za Fakultet (godišnjice osnivanja, kontinuitet rada, izvješća sa znanstvenih i stručnih skupova, poslijediplomski studij itd).

Časopis je periodična znanstveno-stručna publikacija u izdanju Fakulteta koja se pojavljuje redovito u određenim vremenskim razmacima, u posebnim brojevima, različitog sadržaja, ali pod istim naslovom.

Članak 7.

Svaka publikacija koja se pojavljuje u izdanju Fakulteta mora biti recenzirana i jezično ispravljena (lektorirana). Interna izdanja Fakulteta moraju imati jednu (1) recenziju, a recenzent može biti iz redova djelatnika Fakulteta. Udžbenici (tiskana djela, sveučilišne skripte i priručnici) moraju imati najmanje dvije (2) recenzije, a najmanje jedan recenzent mora biti uposlen izvan Fakulteta.

Znanstvene i stručne članke koji se objavljuju u časopisu Fakulteta recenziraju dva (2) recenzenta koje određuje Uređivački odbor časopisa. Recenzije su tajne.

Recenzenti moraju biti istaknuti znanstvenici ili znanstveno-nastavni djelatnici iz odgovarajućeg područja, polja odnosno grane.

Članak 8.

Ime i žig Fakulteta ne mogu nositi izdanja koja ne udovoljavaju odredbama članka 7, niti se Fakultet može navoditi kao izdavač.

III. POSTUPAK IZDAVANJA UDŽBENIKA

Članak 9.

Podloga izdavačke djelatnosti je godišnji plan izdavaštva koji na tekuću godinu donosi Fakultetsko vijeće na prijedlog Povjerenstva za izdavačku djelatnost. Godišnji plan izdavaštva temelji se na prijedlozima autora dostavljenih Odboru pismenim putem. Usvojeni plan izdavaštva Fakultetsko vijeće dostavlja Sveučilišnom senatu.

Članak 10.

Odbor provodi postupak izdavanja udžbenika slijedećim redom:

1. Autor pojedine vrste djela iz članka 5 ovog Pravilnika dostavlja Odboru:
 - a) prijedlog za objavljivanje ili dotiskivanje djela sa svim, posebnim Upitnikom utvrđenim podacima, te jedan primjerak konačnog teksta djela;

- b) prijedlog za imenovanje najmanje dva recenzenta.
2. Na prijedlog autora Odbor imenuje recenzente, obraća im se, prima od njih recenzije i priprema ugovore za plaćanje objavljenog recenzentskog rada, koje provodi računovodstvo.
 3. Odbor razmatra prijedloge autora pojedinih vrsta potencijalnih izdanja, usklađuje ih s prethodno utvrđenim potrebama i mogućnostima Fakulteta, te im osigurava mjesto u njegovom Prijedlogu plana izdavačke djelatnosti.
 4. Nakon prikupljenih i s potrebama usklađenih prijedloga, Odbor pristupa izradi troškovnika izdavanja udžbenika ili nekog drugog izdanja, pri čemu obavezno konsultira autora i druge dostupne izvore financiranja za tiskanje izdanja. Oblikovani prijedlog izdavanja, s troškovnikom, Odbor upućuje na usvajanje Fakultetskom vijeću.
 5. Polazeći od potreba i financijskih mogućnosti, Odbor predlaže Fakultetskom vijeću i redosljed izdavanja pristiglih radova.
 6. Po Fakultetskom vijeću prihvaćene prijedloge izdavanja pojedinih vrsta fakultetskih izdanja, koja bi trebala biti kategorizirana kao sveučilišna, Fakultet upućuje na Odbor za izdavačku djelatnost Sveučilišta, na čiji prijedlog konačnu odluku donosi Sveučilišni senat.

Prijedlog sveučilišnog izdanja obavezno sadrži:

- a) Odluku Fakultetskog vijeća kojom se daje suglasnost na izdavanje odnosno dotiskivanje;
 - b) najmanje dvije pozitivne recenzije za novo, odnosno izmijenjeno i dopunjeno izdanje, za čije je izdavanje Sveučilišni senat već dao suglasnost.
 - c) najmanje dvije ponude tiskarsko-izdavačkih poduzeća ili vlastiti troškovnik Fakulteta;
 - d) jedan primjerak lektoriranog i tehnički korektno pripremljenog teksta (za koji postoji i disketa).
8. Sveučilišni senat razmatra prijedlog svog povjerenstva za izdavačku djelatnost i donosi Odluku o izdavanju nekog pojavnog oblika sveučilišnog udžbenika, koja sadrži suglasnost za izdavanje i odobrenje za upotrebu znaka Sveučilišta. Odluka Sveučilišnog senata se istovremeno dostavlja i autoru udžbenika i fakultetu-predlagatelju.
 9. Na svim izdanjima Fakulteta, čije je izdavanje i dotiskavanje odobrio Sveučilišni senat, obavezno se tiska znak Sveučilišta Josipa Jurja Strossmayera u Osijeku, te broj i datum odluke Sveučilišnog senata, kojom se daje suglasnost za izdavanje, odnosno dotiskivanje. Na za to određena mjesta u knjizi upisuju se bibliografski podaci i ISBN broj (Međunarodni standardni knjižni broj), a Gradskoj i Sveučilišnoj knjižnici Osijek dostavlja se posljednja verzija svakog novog i ponovljenog izdanja na CIP obradu (katalogizacija u publikaciji).

Po jedan primjerak svih izdanja koje je odobrio Sveučilišni senat obavezno se dostavlja:

- a) Rektoratu Sveučilišta Josipa Jurja Strossmayera u Osijeku;
- b) Gradskoj i sveučilišnoj knjižnici Osijek;
- c) Nacionalnoj i sveučilišnoj biblioteci Zagreb, te
- d) Knjižnicama svih poljoprivrednih fakulteta u Hrvatskoj.

10. Za odobrena i za tisak priređena izdanja Povjerenstvo podnosi i Zahtjev za financijsku potporu Ministarstvu znanosti i tehnologije Republike Hrvatske, sa svim traženim priložima.

11. Za odobrena i tiskana sveučilišna izdanja Odbor se obraća Ministarstvu kulture sa zahtjevom da se tiskana količina knjiga tijekom prodaje oslobodi obveze plaćanja poreza na promet.

IV. VREDNOVANJE I FINANCIRANJE I EVIDENTIRANJE TROŠKOVA I PRIHODA IZDAVAČKE DJELATNOSTI

Članak 11.

Osnovno uporište kategoriziranja, a time i vrednovanja budućeg izdanja je stav recenzenta, prijedlog Sveučilišnog povjerenstva za izdavačku djelatnost i odluka Sveučilišnog senata o izdavanju jednog od pojavnih oblika sveučilišnih udžbenika.

Članak 12.

Troškove izdavanja udžbenika mogu snositi:

- a) autori udžbenika
- b) Fakultet

U slučaju da autori sami financiraju udžbenik iz vlastitih izvora, tada sve troškove (troškovi tiska, recenzija, lekture, tehničke pripreme teksta) snose sami autori. Odbor je jedino dužan osigurati provedbu postupka za ishođenje sveučilišnog žiga. Autori su u spomenutoj varijanti dužni Odboru isporučiti 5% od ukupne naklade udžbenika i podmiriti obveznu distribuciju udžbenika navedenu u članku 10. Pravilnika. Ukoliko autori u ovoj varijanti osobno zatraže i' dobiju financijsku potporu od Ministarstva znanosti i tehnologije za tisak udžbenika, tada Fakultetu pripada 10% od doznačenog iznosa.

Članak 13.

U slučaju da financiranje troškova izdavanja udžbenika preuzima Fakultet, tada Odbor sastavlja troškovnik u cilju utvrđivanja cijene koštanja udžbenika. U cijenu koštanja udžbenika ulaze troškovi tiska, troškovi autorskih honorara autorima, recenzentima i lektoru, troškovi uređivanja i pripreme za tisak i ostali troškovi. Pri tome se uzima najpovoljnija ponuda tiskarskog poduzeća.

Članak 14.

U slučaju da Fakultet preuzima troškove izdavanja udžbenika, tada te troškove pokrivaju sljedeći izvori:

- a) Ministarstvo znanosti i tehnologije Republike Hrvatske iz namjenski dostavljenih sredstava

- b) Donatori
- c) Prihodi od prodaje udžbenika
- d) Ostali izvori financiranja

U protivnom Fakultet ne može snositi troškove izdavanja udžbenika.

Članak 15.

Shodno članku 17 i 18 ovog Pravilnika Fakultet preuzima u cijelosti nakladu udžbenika i organizira prodaju udžbenika interno i eksterno.

Fakultet ne smije sklopiti ugovor s autorima o preuzimanju naklade i sudjelovanja u troškovima tiska ukoliko nema osigurana finacijska sredstva u smislu članka 18.

Prodajnu cijenu udžbenika određuje Odbor. Prihodi od prodaje udžbenika dijele se na:

- a) proračunski dio Ministarstvu znanosti i tehnologije Republike Hrvatske (10%)
- b) dio Zajedničkim službama za pokrivanje materijalnih troškova i naknada (7%)
- c) ostatak pripada Odboru za pokrivanje troškova internih izdanja i ostalih troškova vezanih za izdavaštvo.

AUTORSKI HONORARI I UGOVORI O DJELU

Članak 16.

Autorski honorari i ugovori o djelu vezani za izdavačku djelatnost utvrđuju se na temelju postotka od bruto prosječne mjesečne plaće po djelatniku u gospodarstvu Republike Hrvatske u prethodna tri mjeseca na dan sklapanja ugovora.

1. Autorski honorari

Autorski honorar po autorskom arku (1 arak = 16 stranica)	Postotak od prosječne bruto plaće u gospodarstvu RH u zadnja 3 mjeseca
1. za sveučilišne udžbenike (tiskane knjige)	50
2. za sveučilišna skripta	40
3. za interna skripta i ostala interna izdanja za potrebe nastave	30
4a. za recenziju sveučilišnog udžbenika i skripte	20
4b. za recenziju interne skripte i ostalih internih izdanja	7
5. za lekturu	7
6. za prijevod na strani jezik	20
7. za prijevod na hrvatski jezik	12
8. tehnički urednik	6
9. glavni i odgovorni urednik	6

Autorizirana se predavanja ne honoriraju.

2. Ugovori o djelu

Vrsta djela	Postotak od prosječne bruto plaće u gospodarstvu RH u zadnja 3 mjeseca
1. Prijepis jedne stranice teksta na hrvatskom jeziku (2000 znakova)	0,28
2. Prijepis jedne stranice teksta na stranom jeziku (2000 znakova)	0,38
3. izrada ilustracija (kompjutorska rješenja za slike, grafikone, crteže) - po jednoj ilustraciji	2-5

Isplate autorskih honorara i iznosa po ugovoru o djelu uslijedit će iz namjenskih sredstava doznačenih od strane Ministarstva znanosti i tehnologije, donacija, sponzorstva i od prodaje udžbenika.

Članak 17.

Fakultet može sa autorima sklopiti ugovor o preuzimanju prodaje udžbenika u čijem financiranju nije sudjelovao. U tome se slučaju ugovorom utvrđuje dinamika i način isplate dijela prihoda koji pripada autorima.

Članak 18.

U slučaju da Fakultet snosi sve troškove izdavanja i preuzima prodaju udžbenika, tada od sveukupne naklade autorima pripada 20 primjeraka udžbenika i autorski honorar. Fakultet vrši i distribuciju bez naknade i to po jedan primjerak Sveučilištu J.J. Strossmayera u Osijeku, Sveučilišnoj knjižnici u Zagrebu, Gradskoj i sveučilišnoj knjižnici u Osijeku, Muzeju grada Osijeka, Povijesnom arhivu Slavonije i Baranje, te donatorima. Za potrebe knjižnice Fakulteta osigurava se pet primjeraka. Ostali su primjerci namijenjeni prodaji.

V. POSTUPAK ZAJEDNIČKOG IZDAVAŠTVA VIŠE FAKULTETA I SVEUČILIŠTA

Članak 19.

Zbog racionalizacije troškova i postizanja veće kvalitete izdanja srodni fakulteti mogu izdati zajednički udžbenik dvaju ili više hrvatskih sveučilišta.

Članak 20.

U slučajevima iz prethodnog članka nužno je ponoviti postupk pribavljanja suglasnosti odnosno sveučilišta onoliko puta koliko se fakulteta-suizdavača javlja. Postupak pribavljanja suglasnosti drugih sveučilišta provodi fakultet-suizdavač.

Članak 21.

Fakulteti-suizdavači sveučilišnih udžbenika sudjeluju u pokriću troškova tiskanja djela u pitanju otkupa stanovitog broja primjeraka unaprijed, čime aktivno sudjeluju u financiranju tiskanja zajedničke knjige. Otkupljene količine iznose najmanje 10% od ukupne naklade.

Članak 22.

Prihod ostvaren otkupom unaprijed evidentira se u računovodstvu fakulteta prvog izdavača kao jedna komponenta prihodne strane izdanja u pripremi.

VI. PRIJELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Članak 23.

Za udžbenike i ostale vrste autorskih djela autor snosi svu odgovornost znanstvenog djelatnika glede korištenja drugih djela i njihova citiranja u moralnom smislu Zakona o autorskim pravima.

Članak 24.

Autor ustupa svoj rad Fakultetu za izdavanje, ali zadržava sve pravo na svoje djelo, napose pravo da uporijebi pojedine dijelove rada u svojem drugom autorskom radu.

Članak 25.

Kad nastane potreba za izdavanjem drugog izdanja udžbenika zbog zastarjelosti, nedovoljne zalihe udžbenika (manje od 5% od ukupne naklade) ili drugih razloga, autor može podnijeti prijedlog Povjerenstvu za novo izdanje. Konačnu odluku donosi Fakultetsko vijeće na prijedlog Povjerenstva.

Autor ne smije ustupiti autorsko djelo drugom izdavaču u obliku koji bi otežao redovnu prodaju postojećeg izdanja.

U slučaju ponavljanja naklade bez izmjena i dopuna teksta autoru ne pripada honorar nego iznos u visini od 50% razlike između cijene koštanja i prodajne cijene, a koji se utvrđuje ugovorom.

Članak 26.

Danom stupanja na snagu ovog Pravilnika prestaje važiti prethodni Pravilnik o izdavačkoj djelatnosti Fakulteta.

Članak 27.

Ovaj Pravilnik stupa na snagu danom usvajanja od strane Fakultetskog vijeća.

U Osijeku, 15.06. 1998.

Dekan:

prof.dr.sc. Željko Bukvić